

ŠTAI KAIP

**Didysis demokratas.
Kilniaširdžių netrūksta.
Broliški ryšiai.
Komunizmui talka.
Skandalų mėgėjas.**

Praeitą sekmadienį, kovo 7 d., draugiškai lietuvių tautai Čekoslovakija minėjo savo pirmojo prezidento, T. Massaryko, 87-tą gimtadienį.

Massarykas neseniai pasitraukė nuo Čekoslovakijos vairo, prie kurio jis išbuvo daugiau kaip 15-ka metų. Jis pasitraukė savo noru, pasisakydamas valstybei, jog jau čia savo jėgų silpnėjimą ir prašydamas jo įpėdiniu išrinkti savo buvusį mokinį, daugelio metų bendradarbį, Dr. Benešą.

Senelio prezidento noras buvo patenkintas. Jo bendradarbis išrinktas prezidentu, o jis atleistas ir ramų poilsį.

Massarykas per visą savo vertingą gyvenimą liko ištikimas demokratijai ir šandie tebereiškia nuomonę, jog pasaulio taika priklauso nuo demokratijos laimėjimo. Ne be reikalo jis pripažįstamas didžiuoju demokratu.

Gražūs užsimojimai susilaukia ir gražių pasėkmių. Dar tik mėnuo, kaip kun. Dr. J. Navickas iškėlė mintį, Marianopolio kolegijos patalpų padidinimo reikalui, o jau atsirado apie 20 kilniaširdžių, kurie iki kitų metų vasario 16 d. pasizadėjo paaukoti po šimtinę ir daugiau. Penkta programos dalis pasiekta per vieną mėnesį, tad nėra abejonės, jog kitos keturios dalys bus lengvai užpildytos per likusius 11 mėnesių.

Jungtinių Valstybių Meksikoje ambasadorius Daniels neseniai karštai kalbėjo apie Meksikos tariamą pažangą ir stengėsi įtikinti, jog Meksiką ir jo atstovaujama valstybę jungia broliški ryšiai.

Ponui ambasadoriui, geriau negu kam kitam, yra žinoma, kokia tvarka šandie viešpatauja Meksikoje; jei medžiaginė gerovė gal ir pažengė, bet ar tai sudaro valstybės pažangos tikrąjį pagrindą? Pagaliau, koki „broliškumo“ ryšiai gali būti su valstybe, kur tikintieji medžiojami ir šaudomi už tarnavimą bei klausymą mišrių? Koks broliškumas gali būti su valstybe, kurios valdovai verste verčia katalikus tėvus leisti savo vaikus į tokias mokyklas, kurios griežtai priešingos katalikų tikybai?

Plačiai vedama propaganda, kad visose mokyklose būtų aiškinaama komunizmo pagrindai, jo pražūtinga veikla žmonijai. Tas siūlymas vietose, bet yra ir kita medalio pusė: neseniai gausingas mokytojų susirinkimas pasisakė prieš darbininkų unijas! Mokyklos, kurių mokytojai nesupranta ar nenori suprasti darbininkų susiorganizavimo reikalo, yra geriausia talka komunizmui plėstis.

Nors labai nesmagu gincytis su žmonėmis, kuriems faktai nieko nereiškia, bet ne visada galima ir nutylėti. Vienybės redaktorius, priešpirtas prieš sienos, nieko ne-

LITUVA TAIKINGOS POLITIKOS NEPAKEIS

Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono pranešimu, Lietuvos Seime buvo patiekta užsienio ministeriui paklausimas apie santykius su Lenkais.

Užsienių Reikalų Ministeris p. St. Lozoraitis kovo 6 dieną kalbėjo Seime ir prieš progos atsakė į lenkų užsienio ministerio p. Becko neseniai padarytą pranešimą Varšuvos Seime.

Lozoraitis pažymėjo, kad Beckas savo kalboje nutylėjo, jog visa Lietuvos Lenkijos problema glūdi pačios Lenkijos padarytoji Lietuvai skriaudoje. Toliau Lozoraitis priminė 1920 m. įvykius, kada Želigovskio kariuomenės dalys, pradžioje paskelbtos sukilėliais, paskui paties Pilsudskio pripažintos veikusios jo įsakymu, užėmė Vilnių.

Lozoraitis pabrėžė, kad jei tie įvykiai nebūtų įvykę, tai nebūtų dabartinės santykių padėties, pridurdamas, kad Lietuva statė ir ateityje statys savo santykius su kitomis valstybėmis, jų tarpe ir su Lenkija, ant teisės ir taikinos pagrindo.

ANGLIJA NENORI DUOTI KOLONIJŲ VOKIETIJAI

Londonas. — Anglijos užsienių reikalų ministeris Eden atstovų rūmuose pareiškė, jog vyriausybė negalvojo ir negalvoja perleisti Vokietijai dabar Anglijos valdomų kolonijų.

Ta pačia proga Eden pasakė, jog Anglijos ginklas užstos Prancūziją ir Belgiją, jei šios bus užpultos.

Meksikos valdžia paėmė savo kontrolėn visu aliejaus šaltinius ir atidavė vienai Meksikos korporacijai.

Malaga. — Generolo Franco kariuomenės užėmimas šio svarbaus ispanų miesto per 3 savaites davė visai kitokį vaizdą — gyventojai vėl turi užtenkamai maisto, kūro ir šviesos.

Prieš sukilimą Malagoje buvo apie 200 tūkstančių gyventojų, kurių ketvirtadalis pabėgo su bendrafrontininkais. Šiuo metu mieste atstatyta tvarka, vyrauja ramumas; mieste šurpų vaizdą sudaro sunaikintų 43 bažnyčių bei vienuolynų griuvėsiai.

ŽYDŲ RESPUBLIKOS VADAI SUIMTI

Londonas. — Čia gauta žinių, jog Sovietų Rusijoje suminti žydų autonominės Biro-Bidžan kolonijos prezidentas, prof. Lieberberg, įžymus žydų mokslininkas. Drauge su juo suimti ir jo pagelbininkai.

Visi suimtieji žydai kaltinami kaip trockininkai. Biro-Bidžane gyvena per 19,000 žydų, kurių daugumas užsiima žemės darbu.

Atsakydamas į Becko žodžius, dėl to kad jis laiko atšaukimu kredito Lietuvos vyriausyb., Lozoraitis pareiškė, kad „jei jie reikštų atskleidimą Lenkijos noro šitokiu būdu sudaryti sau progą prieš Lietuvą, tai turėčiau čia pat atkreipti pasaulio opinijos dėmesį į šitokių Lenkijos planų tikslus ir į tai, kad minėti tikslai nesuderinami su visuotiniu žmonių troškimu bei darbų ramumui, pastovumui ir taikai saugoti“.

Po to Lozoraitis minėjo paskutinius metus abiejų šalių darytus mėginimus abiejų valstybių santykiuose įnešti ką naujo, pridurdamas, kad tuos kontaktus lydėjo smūgiai ir jautriausias lietuvių širdies vieta — persekiojimai Vilniaus lietuvių. Toliau pabrėžė, kad tarsi koks likimas vertė anoje pusėje kaskart radikališkai pakeisti dešiniąją ranką tai, kas kairioje galėjo pasirodyti kaip geros valios pasireiškimas.

Lozoraitis pridūrė, kad nepaisydama tų skaudžių patyrimų, Lietuva savo taikingos politikos nepakeis.

VOKIETIJAI ATIMINĖS SVETIMŠALIŲ TURTA

Berlynas. — Hitleris pasirašė naują įstatymą, kurs leidžia vidaus reikalų ministeriui konfiskuoti svetimšalių turta, jei tų svetimšalių valstybė prieš vokiečius.

Naudodamasi šiuo įstatymu, Vokietija galės žiauriai persekioti joje gyvenančius svetimšalius kitataučius, jei kurioje nors valstybėje bus „persekiojami“ vokiečiai.

MALAGOJE ATSTATYTA TVARKA

Malaga. — Generolo Franco kariuomenės užėmimas šio svarbaus ispanų miesto per 3 savaites davė visai kitokį vaizdą — gyventojai vėl turi užtenkamai maisto, kūro ir šviesos.

Prieš sukilimą Malagoje buvo apie 200 tūkstančių gyventojų, kurių ketvirtadalis pabėgo su bendrafrontininkais. Šiuo metu mieste atstatyta tvarka, vyrauja ramumas; mieste šurpų vaizdą sudaro sunaikintų 43 bažnyčių bei vienuolynų griuvėsiai.

300 KINIEČIŲ MIRĖ BADU

Peiping. — Szechwan provincijoje per sausio ir vasario mėnesius daugiau kaip 3000 kiniečių mirė badu.

KOMUNISTAI PASALINO BUVUSIUS VADUS

Maskva. — Komunistų partijos komitetas pašalino iš partijos buvusį premjerą Rykovą ir buvusį Izvestijų redaktorių Bukhariną. Jų abiejų laukia teismas už „valstybės išdavimą“.

Savo posėdyje komitetas nutarė paskelbti partijos žemesniųjų vadovybių rinkimus, kurie įvyksia netolimoje ateityje.

STUDENTŲ SEIMAS

Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų sąjungos metinis seimas šiemet įvyks liepos 7 — 8 d. Marianopolio Kolegijoje, Thompson, Conn. Seimo darbotvarkė bus paskelbta vėliau.

ROOSEVELT PRASO PASITIKĖTI JUO

Washington. — Kovo 9 d. vakare iš Baltųjų Rūmų prezidentas Roosevelt kalbėjo per radio į visą tautą, kviedamas pasitikėti juo ryšium su jo pastangomis pertvarkyti teismus ta prasme, kad prezidentas turėtų teisę paskirti po naują teisėją šalia kiekvieno sulaukusio 70 metų amžiaus teisėjo.

Prezidentas aiškiai pasisakė, jog jis nori duoti Vyriausiam Teismui naujų ir jaunų jėgų, kurios geriau suprastų dabarties gyvenimo reikalavimus ir laisviau aiškintų konstituciją.

Savo kalboje Roosevelt suminėjo, jog Vyriausio Teismo teisėjų skaičius nebuvo vienodas; jis irgi nenorėtų padidinti; jei iš teismo pasitrauktų 6 teisėjai, kurie turi po daugiau kaip 70 metų amžiaus, tai Roosevelt paskirtų 6 naujus teisėjus.

Kovo 10 d. Senate prasidėjo vieši ginčai dėl prezidento siūlymų.

STREIKAS CHRYSLER DIRBTUVĖSE

Detroit. — Chrysler automobilų dirbtuvėse kilęs darbininkų streikas, šiuos žodžius rašant, dar nebuvo išspręstas. Darbininkai turi užėmę 9 dirbtuves.

Streikui vadovaujanti Amerikos Automobilių Darbininkų unija reikalauja, kad darbdaviai tiktai su ja tartųsi dėl darbininkų atlyginimo.

„Sėdėjimo“ streikas yra palietęs ir Hudson Motor Car 3 dirbtuves, kur darbininkai reikalauja didesnio atlyginimo: moterims į valandą mažiausia 75 centų, vyrams — 85 ct.

300 KINIEČIŲ MIRĖ BADU

Peiping. — Szechwan provincijoje per sausio ir vasario mėnesius daugiau kaip 3000 kiniečių mirė badu.

Badu kaltininkais misijonieriai laiko kiniečių turtuolius dvarininkus, kurie varo bauriųjų spekuliaciją su javais, sukraudami juos sandėliuose ir parduodami labai aukšta kaina.

KOMUNISTAI PASALINO BUVUSIUS VADUS

Maskva. — Komunistų partijos komitetas pašalino iš partijos buvusį premjerą Rykovą ir buvusį Izvestijų redaktorių Bukhariną. Jų abiejų laukia teismas už „valstybės išdavimą“.

Savo posėdyje komitetas nutarė paskelbti partijos žemesniųjų vadovybių rinkimus, kurie įvyksia netolimoje ateityje.

ISKILMINGAI PAŠVENTINTA AUŠROS VARTŲ BAZNYČIA

Worcester. — Kovo 7 d. iškilmingai pašventinta Aušros Vartų bažnyčia ir pakonsekruotas didysis altorius. Šias reikšmingas apeigas atliko J. E. Springfieldo vyskupas O'Leary.

Mišias atnašavo vyskupijos generalinis vikaras prel. Phelan; pamokslininku buvo kun. Dr. J. Starkus.

Iškilmingų apeigų metu bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių; buvo suvažiavę iš apylinkės ir iš toliau daug dvasininkų.

Aušros Vartų parapija įsteigta 1925 mt. ir iki 1926 mt. spalio mėnesio pastatytoje bažnyčioje įrengta tik žemesnė dalis — rūšys. Pirmuoju klebonu buvo kun. J. Čaplikas, kurs mirė 1929 mt.

Nuo 1929 mt. liepos mėnesio klebonu paskirtas kun. K. A. Vasys, kuriam teko dideli rūpesčiai: klebonijos statymas, bažnyčios baigimas ir užtrauktų skolų mokėjimas.

1936 mt. pradėtas energingas bažnyčios užbaigimo fondo kėlimas ir štai per metus sukulta per 40 tūkst. dolerių, bažnyčia įruošta be naujų skolų užtraukimo.

Naujoji Aušros Vartų bažnyčia dabar viena iš gražiausių lietuvių bažnyčių.

ANGLAI TARIASI SU SUKILĖLIAIS

Londonas. — Anglijos prekybos departamentas turi pasitarimus su Ispanijos generolo Franco vyriausybės atstovais.

Sukilėlių centraliniame Burgos mieste yra atvykę anglų atstovai ir vedą „neformalius pasikalbėjimus“ prekybinių santykių reikalui.

SUKILĖLIAI PAGROBĖ GINKLŲ LAIVĄ

Arcacchon. — Generolo Franco sukilėlių karo laivas Canarias suėmė bendrafrontininkų laivą Mar Cantabrico, kurs vežė daug ginklų iš Jungt. Valstybių ir Meksikos. Šis laivas iš New York uosto išplaukė sausio 6 d., išveždamas daugybę karo orlaivių.

Laivas Mar Cantabrico buvimo perdažytas ir pavadintas kitu vardu, kad galėtų slapta nivykti į Valenciją, bet sukilėliai žinojo laivo slaptą ženklus ir visą kelią atidžiai sekė, kol jis pakliuvo į jų spąstus.

Sukilėliams šio laivo pagrobimas suteikė stiprios ginklų paramos ir entuziavimo kovai.

KATĀLIKAI STUDENTAI UŽ DEMOKRATIJA

New Haven. — Naujos Anglijos katalikų studentų suvažiavimas vieningai pasisakė už demokratiją ir pasiryžo kovoti prieš demokratijos priešus šioje šalyje.

Suvažiavime atstovauta 20 universitetų studentų organizacijai. Jam vadovavo katalikų taikos federacija.

Lietuvoj Įrengti Kovų Varpai

Kaunas. — Vasario 16 dienai išvakarėse Karo Muziejuje įrengti 35 varpai, kuriais bus skambinama iškilmingai Gedimino sostinėje. Prieš varpus sudedant į atitinkamas vietas, pasirašytas raštas, kuriuo tie varpai paskelbti Kovų Varpais.

Štai tas raštas:

1937 metų nuo Kristaus gimimo vasario 15 dieną, devynioliktosios Nepriklausomybės šventės išvakarėse, vi suomei savo iniciatyva iškėlus, specialiai komisijai aptarus, Karo Muziejaus kolegijai priėmus pagal karu muziejaus statuto 1 str. ir kariuomenės vadovybei patvirtinus, Karo Muziejaus bokšte įrengiamieji 35 varpai pavadinti Kovų Varpais.

Tie Kovų Varpai, pavadinti žuvusiųjų Lietuvos vaduotojų — gynėjų ir Lietuvos laisvės kovų vietų vardais, kas rytą ir kas vakarą, dieną ir naktį iš Tautos šventovės — Karo Muziejaus bokšto savo skambiomis širdimis kalbės į tave, lietuvi, vardu, kurie krito ties Vilniumi, Klaipėda, širvintomis, Giedraičiais, Radviliškiumi, Alytumi, Daugpiliu ir visose tose vietose, kur tik siekė prieš kulkos ir kur tik Lietuvos sūnus vedė šventa Tėvynės meilė.

Lietuvi, savo žemei laisvės susilaukęs arba jau laisvoje Lietuvos žemėje gimęs! Tavo broliai, laisvės pasiilgimo dėlei, Lietuvos atstatymo metais ėjo į kovą drąsūs, ryžtingi, be abejojimų ir baimės, pasiryžę verčiau laisvi numirti, negu gyvi vergauti.

RINKIMAI KAŠTAVO BEVEIK 24 MIL. DOL.

Washington. — Lapkričio mėnesį įvykusiems rinkimams partijos išleido 23,973,329 dolerius, apie ką pranešta senatui. Į šią sumą įtrauktos partijų visos išlaidos prezidento, kongresninkų, gubernatorių ir kitų rinkimų.

Daugiausia išleido respublikonų partija — daugiau kaip 14 milijonų dolerių. Respublikonai gavo 16,679,583 balsus, tad jiems vienas gautas balsas kainavo 85 centai.

Komunistų partija išleido beveik 271 tūkst. dolerių ir gavo 80,159 balsus, taigi, komunistams vienas balsas kainavo 3 dol. 27 ct.

Panašus apskaičiavimas rodo, jog demokratams vienas balsas kainavo 33 centai, socialistams — 20 ct., vienybės (kun. Coughlin — Lemke) partijai — 11 ct.

ORLAIVIAI TUREJO 1,147,969 KELEIVIUS

Washington. — Valdžios surinktos žinios rodo, jog pernai Jungtinėse Valstybėse įvairių bendrovių orlaiviai pervežė 1,147,969 keleivius.

1935 metais orlaivių susisiekimu naudojosi 860,760 keleivių.

Daug jų padėjo jaunas savo galvas kovų laukuose už Tėvynę, už tavo, lietuvi, laisvę. Daug jų krito — vieni vaduodami Gedimino sostinėje kiti keldami Klaipėdos vartus, treči Radviliškio ir Kėdainių laukuose, o dar kiti Nemuno ir Dauguvos krantuose. Jie paaukojo savo gyvybę, — tai, kas brangiausia pasaulyje — kad tu, lietuvi, laisvai ir garbingai gyventum.

Kabiname tuos 35 Kovų Varpus štai čia, šitame Laisvės bokšte, šalia Nežinomųjų Kareivio kapo ir Nepriklausomybės paminklo, greta Tautos garbės palaikų ir ženklų šventyklos — Karo Muziejaus, Tautos įkurdinto Vytautui Didžiajam pagerbti. Iš čia jie žuvusiųjų vardu, lyg ir aidėdami iš anapus, amžinai mums kalbės apie kilniąją Tėvynės meilę, apie uždedamas pareigas ir teikiama garbę. Iš čia jie visada — ar didingą Tėvynės himną giedodami, ar saulėtąs Tautos giesmes garsindami, ar galingas karo žygių dainas dainuodami, ar griauzdį maldą į Dangų siųsdami, šauks mums: — Neužmirškite, neužmirškite, lietuviai, švento atminimo tų, kurie garbingai žuvo dėl Tėvynės, žuvo, kad jūs laisvi gyventumėte. Jie — Kovų Varpai žuvusiųjų vardu visada mums primins, kad mes, lietuvių tauta, „Amžius būdėję, laisvę laimėjome per aukas ir pasišventimą“ ir kad tą mūsų laisvę išsaugoti Tautos ateičiai galėsime irgi tik aukomis ir pasišventimu.

— Vasario 16 d. proga paleisti iš kalėjimo: buvęs generolas Kubiliūnas, buvęs pulk. Bačkus, K. Druskis, A. Pupaleigis, J. Vaitkevičius ir kiti.

— Nepriklausomybės sukaktuvėms paminėti sudaryti visuose Klaipėdos krašto didesniuose punktuose komitetai. Krašto direktorija paskelbė, kaip ir paprastai, šią dieną nedirbo diena. Vietos spauda, lietuvių ir vokiečių kalba, plačiai apibūdino lietuvių tautos kovas Nepriklausomybei atgauti. Kartu plačiai paminėjo prieš 10 metų mirusį mūsų tautos patriarchą Basanavičių.

— Kaune Priskėlimo parapijoje yra apie 20 tūkstančių gyventojų, iš kurių apie 4 tūkst. vargšų. Vargšų šelpimui rūpinasi šv. Vincento Pauliečio dr. jos skyrius, kuris turi 7200 nuolatinių rėmėjų. Pernai šis skyrius šelpimo reikalams išleido apie 56 tūkst. litų.

— Per 1936 m. Lietuvoje degtinės bei spirito pagaminata puspenktu milijono litų.

— Norima įsteigti aukso, sidabro ir bronzos medalius, kurie būtų duodami darbininkams bei tarnautojams už darbštumą, ilgą ir gerą darbą, sąžiningumą ir kitokius pasižymėjimus darbo metu.

LEIDZIA LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, Inc. KAS PENKTADIENIS

Subscription Rates: In U. S. A. one year \$2.00, In U. S. A. six months \$1.10, Other Countries one year \$2.75, Other Countries six months \$1.50

Advertising rates on application

JUOZAS B. LAUCKA - Redaktorius, KAZYS P. VILNIAKIS - Vedėjas

VAIKO DARBO KLAUSIMU

Nuo 1916 metų Kongresas mėgino kontroliuoti mažamečių darbą, bet Vyriausias Teismas du sykiu nusprendė, kad Kongreso įstatymai nebuvo teisėti.

1924 m. Kongresas pravedė pasiūlymą papildyti valstybės konstituciją tokiu priedu (amendmentu): Kongresas turi galios apriboti, reguliuoti ir uždrausti darbą asmenų, jaunesnių kaip 18 metų.

Šis amendmentas tuojau susilaukė didelio pasipriešinimo. Kad jis taptų šalies įstatymu, jį turėjo patvirtinti 36 valstybių įstatymų leidžiamos įstaigos — legislatorūs.

Iki 1933 metų už amendmentą pasisakė tik 6 valstybės. Nuo 1933 m. prasidėjo didelė agitacija ir dabar jau yra 28 valstybės, patvirtinusios šį amendmentą, taigi, dar trūksta 8 valstybių.

Amendmento šalininkai didžiulį savo jėgų išmėginimą šiomis dienomis turėjo New York valstybėje. Senate jiems pavyko, bet atstovų rūmai kovo 9 d. 102 balsais prieš 42 pasisakė kitaip — New York valstybė nepatvirtino šio amendmento.

Prieš amendmentą buvo pasisakę visi New York vyskupai, įžymūs mokslo žmonės, ūkininkų tvirtos organizacijos ir kitos jėgos.

Amendmento šalininkai ir priešininkai vienodai sutinka, kad mažamečiams nereikėtų dirbti, kad jie nebūtų išnaudojami, bet jie nesutaria dėl priemonių vaikų darbui pašalinti.

Amendmento priešininkai tiki, kad atskiros valstybės turi pakankamai jėgų mažamečių darbui panaikinti ir be federalinės valdžios įsikišimo; jie nuosirdžiai nenorėjo, kad federalinė valdžia turėtų per daug teisių į kelių dešimčių milijonų mažamečių gyvenimo tvarkymą.

Katalikų vyskupai drauge su kitais amendmento neremėjais nurodė, jog šis amendmentas suteikia federalinei valdžiai per daug galios, pažeidžia tėvų pagrindines teises ir pareigas, ištraukia šeimos apsaugą iš atitinkamų valstybių globos ir paveda valdžios biurui.

Amendmento neremėjai nurodė ir grėsiantį diktatūros pavojų dėl per didelių galių suteikimo centralinei valdžiai. Auklėjimo bei švietimo vadovai numatė iš amendmento galintį kilti pavojų ryšium su tėvų teise parinkti vaikams mokyklas; kongresas, turėdamas teisę tvarkyti vaikų darbą, galėtų panorėti ir vaikams mokyklų parinkimą „tvarkyti“.

New York valstybė turi savo gerą įstatymą vaikų darbui tvarkyti; iki 16 metų mažamečiai negali dirbti, o 16 — 17 metų, jei dirba, vistiek turi eiti į mokyklas. Panašius įstatymus turi ir daugelis kitų valstybių.

Katalikų vyskupai nuosirdžiai remia New York valstybės vaikų darbo įstatymą, bet jie dėjo visas pastangas, kad Kongresas negautų monopolio diktatoriškoms galioms. Jų žodžiu New York atstovų rūmai paklausė.

JIE SURADO TIESĄ

HENRIKAS GHEON

Pasaulinis karas Dievui sugrąžino daug buvusių netikintųjų. Vienas iš jų buvo Henrikas Gheon, gimęs Prancūzijoje 1876 m. Jo motina mėgino išauginti ir išauklėti jį kataliku. Tų laikų nuotaika, ypač neapykanta kunigams, sykiu su jo netikintieji tėvo įtaka, atitraukė Henriką nuo Bažnyčios. Būdamas dar studentas, jis susibčiuliavo su bedievybe.

Baigęs medicinos mokslą 1901 m., Henrikas ėjo gydytojo pareigas Bray-sur-Seine mieste. Bet jo uolumas ir dėmesys daugiau buvo nukreiptas į meną, negu į mediciną. Per šiuos metus jis parašė du veikalus, priklausė prie artistų grupės, piešė, parašė knygą apie teatrą, mėgindamas įtikinti kitus, kad teatras reikėtų atnaujinti pagal žymaus rašytojo Andriaus Gido nuomones.

Sykiu su Andriumi Gide, Henrikas aplankė Italiją 1912 m. Kai jis pamatė me-

nišką Italijos miestą Florenciją, jo entuziazmas jį apsupė. Visas miestas jam įrodinėjo tą tikrą tikybą, kuri įkvėpė ir sukūrė tas grožybės. Tačiau jis garbino tą tikybą, nors netikėdamas ja.

Nebaigęs dar savo kelią, Henrikas skubiai buvo atšauktas į Prancūziją, nes sunkiai susirgo jo brolio dukterė. Keleta savaičių vėliau šis nuotykiškai paskatino jį pasidaryti daug daugiau priešingų tikėjimui. Savo motinos laidotuvių mišnių metu Henrikas, žiūrėdamas į pakeltą Ostiją, niekindamas nepripažino Joje Kristaus.

Neužilgo atėjo karas. Henrikas įstojo į kariuomenę. Karo šurpūs vaidžiai vis dėlto nepaveikė jo. Tūkstančių tūkstančiai žmonių, kuriuos jis matydavo Notre Dame katedroje maldaujančių Dievo pagalbos, jam nedarė jokio įspūdžio. Jis buvo atkaklus savo netikėjime. Bet malonių jėgos grūmėsi bangomis į jo netikėjimo ir išdidu-

mo tvirtovę, kol galų gale tvirtovė suiro. Malonės šviesa apšvietė jo apšalusį protą ir netrukus Henrikis Gheon grįžo į tikybą. Jo atsivertimui paveikė vieno karininko gražus ir pavydin- gas gyvenimas.

Vieną dieną, 1915 m. jau minėtas rašytojas Gide su pažindino Henriką su karininku dominikonu Petru Dupauy. Šis trumpas susipažinimas buvo Gheono pirmiausias žingsnis į atsivertimą. Du kartu jis susitiko su dominikonu po to. Tuojau mirė juos atsikyrė. Didžiojo šeštadienio vakare, prieš vidurnaktį, kulka užmušė kapitoną dominikoną. Henrikas sužinojo apie draugo mirtį savaite vėliau. Jis apverė jį kaip mažas vaiku- tis. Tuojau nuskubėjo į Belgijos kapines paklūpėti prie draugo kapo.

Vėliau jis susipažino su kapitono kapelionu, kuris išaiškino jam šio narsaus kar- reivio gyvenimą, ypatingai kaip kapitonas dominikonas buvo prisiruošęs praleisti Velykų dieną ir kokių bū- du jis mirė Velykų išvakarė- se. Kapeliono aiškinimas su- judino Henriką giliai. Jis suprato dabar, kodėl visus traukė šis atviros širdies kapitonas. Henrikas Gheon tvirtai tikėjo, kad jis tikrai buvo susipažinęs su šventu žmogum.

Gheon negalėjo atsiverti per vieną dieną. Jis tikrai nebuvo prisiruošęs prisipa- žinti klaidose. Jo siela tur-ėjo būti scena daug sielvar- tingų kovų ir pastangų. Ne- trukus tos kovos pradėjo smarkiau vykti ir tapo nepa- kenčiamai žiaurios. Henri- kas neiškentėjo šių kovų ir galutinai turėjo stengtis gau- ti kapitono žmonos pagelbą.

Ponia Dupauy nuosirdžiai mėgino pagelbėti jam visoki- ais būdais. Savo laiškuose ji mėgino išaiškinti visas jo abejones ir išvaikyti visas jo baimes. Ji paskolino jam savo vyro kapitono dienoraš- tį, kuriame Henrikas atrado tikrąjį kapitoną Dupauy.

Kapitono skaistus šventu- mas išskleidė abejonių de- besis. Henrikas Gheon jau buvo prie Bažnyčios durų. Vieną dieną, kreipdamas į Naują Testamentą, Gheon galutinai suprato Kristų, y- patingai Jo galeistingumą ir Jo stebuklingus darbus. Pra- švito jam protas ir jis dabar aiškiai matė, kad Kristus tikrai įsteigė Katalikų Baž- nyčią, kad Katalikų Bažny- čia tikrai yra teisybės ir gro- žybės namai.

Išaiškindamas visus savo mąstymus rašytojui Gide, Henrikas Gheon sugrįžo į katalikų tikėjimą 1915 m. per Kalėdas.

Sugrįžęs į tikėjimą, Gheon gerai suprato, kad prancūzai garbino ir meldėsi į šventuo- sius, visi mažai suprasda- mi jų gyvenimus. Todėl jis nutarė supažindinti Prancū- zijos gyventojus su šventųjų gyvenimais. Jis parašė apie 25 gražius veikalus, kurie iš- aiškino šventųjų gyvenimus taip, kad visiems būtų ge- riausiai suprantama.

Tarp Gheono rašytų ypač pažymėtinos knygos apie šv. Joaną D'Ark ir apie šv. Tere- sėlę. Savo atsivertimo istori- ją aprašė knygoje „Žmogus gimęs kare“. Ši knyga pa- skirta „kapitonui dominin- konui Petru Dupauy, did- vyriui ir šventajam... kuris

AUKŠTYN ŠIRDIS

SMUKLIŲ EPIDEMIJA

Skulptorius Petras Rimša iškalbingame medalijone „Unijos nori“ yra parašęs: „Nuo maro, bado, ugnies ir nuo lenkų unijos išgelbėk mus, Viešpatie“. Ant kiekvienos smuklės virš durų reikėtų padėti parašą: „Nuo maro, bado, ugnies, karo ir smuklių išgelbėk mus, Viešpatie“.

Nesu fanatikas. Nesmerkiu stiklo vyno, degtinės ir alaus bonkos. Bet smerkiu girtuoklystę ir tas vietas, į kurias sueina jauni ir seni, vyrai ir moterys girtuokliauti.

Smuklė yra velnio spąstai, kilpa ir būcis. Kas suskaitys, kiek nelaimingų sielų čia jis pagauna?!

Smuklė yra nedorybių mokykla. Jų lankytojai prisiklauso visokių pliauškalų ir išmoksta visokių šelmys- čių.

Smuklė yra baisi klampytė, iš kurios mažai kas teis- eina nesusitepę.

Smuklė yra skaudus erkė- tyklas. Belandžiodami susi- drasko ne tik rankas bei vei- dą, bet ir širdį.

Smuklė yra širšių lizdas. Kas iš ten išeina be geluo- nio?!

Smuklė yra latrų lindyne. Ten kriminalistai turi savo susirinkimus.

Smuklė yra motina anar-

kistų. Šie be ramybės žmo- nės inėja suirutę ir netvar- ką į kiekvieną bendruomenės židinį.

Smuklių kiekis pasibaisė- tinai auga. Auga ir ėda kaip kerpės ant medžių žmonių gyvybes.

Jei žmonės nesisaugos smuklių epidemijos ir nevar- tos antidotų, būsimųjų kartų išsigimimas neišvengtinas.

Nuo maro, bado, ugnies ir girtuoklystės išgelbėk mus, Viešpatie!

Saugokis Vieną kartą tarnas nune- šė Egipto karalienei gėlių pintinę. Joje tarp gėlių buvo pasislėpusi gyvatė. Kaip tik karalienė pamė pasigerėti gėlių puokšte, gyvatė įleido nuodų į jos kritinę, nuo ko ji neužilgo pasimirė.

Patraukiančiai žibučiais- blizgučiais ir iškabomis iš- puoštos smuklės (salūnai) yra panašios į aną gėlių pin- tinę, kurioje slėpėsi nuodin- goji gyvatė. Jos karalienė nematė. Mirė nuo kirmino nuodų.

Nepasitikėk gražia smuk- lių išvaizda. Gali ten sutikti nelaimingą mirtį. Jei mėg- sti prie valgio išgerti bonką alaus, tai padaryk namuose prie valgio. Tik saugokis, kad neįprastum į gėrimą. Blogas įprotis visada pražū- tingas.

P. M. J.

Ar Uždaryti Lenkų Mokyklas?

SKAITYTOJŲ ŽODIS

Mano nuomone, mes, lietu- viai, turėtumėm ne kerštu, bet sveiku protavimu vado- vautis. Lietuviams laukiniš- kumas nieko nepagelbės, bet, priešingai, pakenks: nu- kreips visą pasaulio politi- kos ir mokslo žmonių užuo- jautą lietuvių tautai. Nors užuojauta ne kariuomenės korpusai, kurie galėtų skria- dą išlyginti, bet vis dėlto tai didelė jėga.

Daug geriau būtų, kad Lietuvos vyriausybė paliktų Lietuvos lenkams pradžios ir vidurines mokyklas, jei jie jas savo lėšomis išlaikys. Iš valstybės išdo nė cento. Len- kų mokyklose turi būti gerai mokoma ir lietuviškai.

Jei Lietuva didvyriškai 1934 m. stojo prieš 65 mili- jonų gyventojų Vokietiją dėl savo teisių Klaipėdos krašte, tai kodėl neturėti ati- tinkamos drąsos prieš 33 mi- lijonų Lenkiją? Per daug pa- tenkinti lenkus nėra pras- mės, nes tada reikės daryti įvairių nuolaidų gudams, ru- sams, žydams, karaimams, perstipri jogailonių dvasia.

Ant. Žiemys, Rochester, N. Y.

Kodėl pataikauti?

Labai stebėtina, kodėl Lie- tuvos vyriausybė toleruoja lenkus Lietuvoje, jiems duo- dama visokias privilegijas. Net valdžia laiko kai kurias lenkiškas įstaigas. Dvarininkas net gražinamos žemės iš išparceliuotų dvarų. Ar tai ne stebėtinas dalykas!

J. K. M., Los Angeles, Calif.

Uždaryti! Mano atsakymas labai trumpas: už kiekvieną užda- rytą Vilniaus krašte lietu-

vių mokyklą — uždaryti Lie- tuvoje lenkų mokyklą. Už kiekvieną uždarytą organiza- ciją — uždaryti Lietuvoje lenkišką organizaciją.

El. B.—tė, Brooklyn, N. Y.

Reikia kultūringumo

Vis dėlto lietuviai negali sekti lenkų žiauriu elgesiu. Lietuviams visad buvo sveti- mas keršto jausmas. Lietu- vių pusėje yra tiesa, o tiesa visada laimi. Gal ir ilgai rei- kės laukti, bet tiesa laimės. Lietuviai savo teisėtos kovos neturėtų susilpninti nevyku- siomis priemonėmis.

Kun. J. V.—čius.

Kam laikyti?!

Lenkai spaudžia lietuvius, tai kodėl lietuviams atsilik- ti? Siūlyčiau visas lenkų mokyklas Lietuvoje tuojau uždaryti, nes jos nieko gera Lietuvai neduoda. Lenkų gy- venimą Lietuvoje irgi reikia pasunkinti. Taip daryti, kol Vilniaus krašte lietuviai at- gaus laisvą gyvenimą.

Pranciška ir Gabrielius Matusėvičiai, Maspeth, N. Y.

Etiopija, Etiopija - ir po Etiopijos...

Kai neseniai Smilgiuose žiaurus plėšikas išiveržęs į svetimus namus išžudė visą šeimą, norėdamas prisigro- bti svetimo turto — visi žmo- nės vienbalsiai šaukė: mir- tis tokiam kraugeriu!

Tačiau kai irgi neseniai Italija įsiveržė į Etiopiją ir ėmė grožtis svetimos na- muos, išžudydama ne 5, o tūkstančių niekuo nedėtų ša- lies teisėtų šeimininkų — pasaulio tautos, kad ir ne iš karto, bet pamažu ima patei- sinti tą tarptautinį krimina- lą.

Stebimės, laikraščiuose skaitydami, kaip Amerikos banditai dienos metu didelių miestų centre apiplėšia ban- kus ir paskum nepagauti dai- liai pasprunka. Sakome: tai amerikoniška! Betgi pasta- ruoju metu Europa šioj sri- ty toli pralenkė Ameriką: Italijos drąsus banditizmas kol kas neturi kito lygaus pavyzdžio. Vienas Tautų Są- jungos narys nei iš šio, nei iš to ėmė ir nužudė, prarijo ki- tą narį, ir už tai jis tik dar labiau gerbti, šauniau imperi- jos vardu vadinti pradeda- ma...

Pasijuokė, bauriai, ciniš- kai pasijuokė Italija iš žmo- giškumo, iš artimo meilės, ir teisingumo apvertė aukštyn kojomis. Štai Italijos teis- mas mirti pasmerkė ras Ka- sos sūnus už tai, kad jie ne- pasivadė užgrobikų valdžiai ir iš paskutiniųjų gynė savo tautos laisvę. Vadinasi, teis- mas randa, kad mirties bau- smės vertas ne tas, kurs ne- teisėtai puola, o tas, kurs teisėtai ginasi. Ir įvykdžius šį niekšingą mirties spren- dimą, Etiopijos vicekaralius Graziani driso viešoje kalbo- je teigti, kad „jų kelią saugo pats Dievas“.

O tas vargšas negusas pa- saulio akyse pasidarė tarsi cirko klounas. Žmonėms jis juoką kelia: imperatorius be imperijos, karalius be sosto, kuriam ir Tautų Sąjungos posėdžiuose vietos nebėra, — na, kaipgi čia nesijuok- ti?... Vienok šitame neguso asmeny telkiasi visos etiopų

Nejau lenkai pavyzdys? Uždarymas mokyklų tau- tai yra labai skaudus smi- gis. Vieton uždaryti, valdžia galėtų jas taip sutvarkyti, kad per jas negalima būtų skeisti lenkiška propaga- da, priešinga Lietuvos val- tybei. Mokykla, kokios tau- tos ji būtų, privalo tarnauti valstybei, kurios ribose ji randasi. Tokios, svetimka- bių mokyklos, savąj tautiš- kumą privalo taip auklėti niuose apibūdinti, kad jie būtų geri tautos vaikai ir iš- tikimi valstybės piliečiai.

Kad lenkai Vilniaus kra- ste uždarinėja mokyklas, tai ne lenkų tautos nusikalti- mas, o tik lenkų valdžios aparatas taip veikia. Lenkų valdžia, tuo labiau, neturėjo teisės Vilniaus krašte lietu- viškų mokyklų ne tik užda- ryti, bet net pertvarkyti, ka- dangi lietuviai ten nėra at- eiviai.

Jei Lenkijos valdžios apa- ratas netikusiai veikia, ne- jaugi Lietuva, į jį pasižiūrė- jusi, ir savąj taip užsukti mėgintų?

J. Mykolaitis.

išniekintos tautos tragedija ir pranašystė ateities pana- šių įvykių.

O laikai, o papročiai! Šis nebeamerikoniškas, bet jau grynai europietiškas triukas sakyte sako, kad ir šiais lai- kais teisybė ir teisė tebėra ten, kame jėga ir galybė. Anot Graziani: „...nėra ki- tos išieties... reikia nuosir- džiai klausyti galingosios Italijos (sakykim: Vokietijos, Lenkijos, Anglijos ir p. — K. J. R.)“.

Valstybės viena po kitos ima pripažinti Italijos impe- riją. Atrodo, nebus kitos iš- eties — ir Lietuvai teks tai padaryti, juoba, kad Lietuva su Italija, berods, itin drau- giškuose santykiuose. Betgi šis Lietuvos pripažinimas kartu būtų ir liūdnas prisi- pažinimas: „Ši anksto sutin- kame, kad kuri nors galin- gese valstybė užkariuotų kurį mažesniąją, sakysim, kad ir Lietuvą“...

Zodžiu, komedijų pasauly- tuo tarpu netrūksta.

K. J. Ragauskas.

MINČIŲ ŽIUPSNELIS

Surinko Eleonora Bartkevičiūtė

Gyvenime baisiausias da- lyku yra ne rūpesčiai ar ne- turtas, ne kančios ar liga, net ne mirtis, tik — nuolan- kumas. — Leonardo Da-Vin- čio.

Žmoguje ir per žmogų vi- sada reikišias toji žmonių aplinkuma, kur jis yra išau- gęs ir toliau gyvena. — Šal- kauskis.

Savo valdžios, savo galy- bės bei įtakos pajautimas į kiekvieną žmogų labai nei- gijamai veikia. Tvirkiną jo sielą, užkietina širdį, ugdo jame neribotą egoizmą ir ki- tas neigiamas savybes. — Foersteris.

Medis gaivina ugnį, kuri ji naikina. — Leonardo Da- Vinči.

Mieliausia žmogui atmi- nus ne tas valandas, kuriose jis linksminosi ir pošėsi, bet tas, kuriose apgalėjo pats save. — M. Pečkauskai- tė.

Nasle T (Tešny) Lauras noro juo... dia, bet, nemylėdamas... jis pasiryžo su Vale bi... karti tapeniamis. Ue... graty, kut, išpardavė... kius bulius, pasiliekę s... porą kėdžių, susiriė... dū, menų užkampį. Mi... gionis maisto liekan... Lauras pasidarė per... taupus, net įpūtus. Da... nuo savo lūpų traukė ir... kę, vienką akvė Pauluko... eidai. Tų bevariant, i... spandant, bebadaujan... nepajuto, kaip Lauro... čiose susimė džiava... kaip įlyris kandys, r... riko visi vargai į Da... gyvenimą ir naikino, gr... teimos rūmų iš pamatų... ras skelbė išvaizdos... stribijoj simlėpė ant... dos. Vėliau pragulėjo... das kietoj, geleidinėj lov... kad kasosy išsėmė pas... tinę plaučių dalę, liko i... gaupė jo dvi didelės pil... akys, atstūrinė baimė i V... gyvenimą, į Pauluko tak... Pastvirtę Vale prie r... ties palat, nedrįso savo... pomis, dūvos bacilų ap... tomis, palėsti jos rank... Nedrįso ištieti kaulėta... ir prigliausti paak... jarta. Jis didelėmis, y... kitių gestacijomis švies... mirėsi į jos širdį, nesūda... ju melė ir padėkė, o suv... kija, kaip ruduo genan... lapa, tyrė jo žizius: — Vale, tu neliksi vien... Liks mano melė ir ilgesi... kalda tyra. Kadą pra... akėda dėvys ir saulė i... kyp lau az taku, prisizi... mane matoj už tave ma... karpij.

MARIJA AUKŠTAITE Našlė Tarp Kryžių Siluetai

(Tęsinys)

Lauras nors juto skriaudą, bet, nemylėdamas keršto, jis pasiryžo su Vale būti dukart taupesniais. Jie pametė gražų butą, išpardavė puiškius baldus, pasilikę stalą ir porą kėdžių, susirietę į prastą, menką užkampį. Mito pigiomis maisto liekanomis... Lauras pasidarė pernelyg taupus, net šykštus. Dažnai nuo savo lūpų traukė ir viską, viską skyrė Pauliuko ateičiai. Taip besivaržant, besispaudžiant, bebadaujant, nepajuto, kaip Lauro plaučiuose susimetė džiova.

Kaip įkyrios kandys, susirinko visi vargai į Dailėnų gyvenimą ir naikino, graužė šeimos rūmą iš pamatų. Lauras skeleto išvaizdos ilgai styrinėjo sulinkęs ant lazdos... Vėliau pragulėjo žaizdas kietoj, geležinėj lovoj, ir, kada kosulys išsinešė paskutinę plaučių dalelę, liko išsi-gandę jo dvi didelės pilkos akys, atsirėmę baimė į Valės gyvenimą, į Pauliuko takus...

Pasikvietęs Valę prie mirties patalo, nedrįso savo lūpomis, džiovos bacilų apšėtomis, paliesti jos rankas... Nedrįso ištiesti kaulėtą glėbį ir priglausti paskutinį kartą. Jis didelėmis, pilkų akių gėstančiomis šviesomis siurbėsi į jos širdį, nešdamas jai meilę ir padėką, o suvytę lūpos, kaip ruduo genamus lapus, pynė žodžius:

— Vale, tu neliksi viena... Liks mano meilė ir ilgesiai šalia tavęs... Kada prasi-skleis debesys, ir saulė užklys tau ant tako, prisimink mane visatę už tave maldaujantį...

Šie paskutiniai žodžiai paliko Lauro lūpas kaip dienos paskutinė etero banga, nusi-rangę Valės sieloje ir įsmigo į pat širdį, į pat atsivėrusią joje naują žaizdą, ir prikėlė jos kūną kaip prie kryžiaus, prie geležinės lavono lėvos. Vėliau ji išgirdo klykiantį Pauliuką, įsiseigusį į tėvo sustirusias kojas. Užmiršo Valė savo kančią ir prisilėjo prie gyvos, sukniubusios statulėlės. Ką ji kūždėjo?... Nežinia. Tik tyli žvakės liep-snelė klaidžiojo jos ašarų pilnose akyse, o mintys, lyg erdvių dienos, uždanga prilipo prie kūdikio gyvenimo atklydusios nakties — ji pasiryžo tik jam gyventi!

Miesto vežimas išvežė Lauro Dailėno kūną. Žiemos ledai sukaustyta žemė išlėjo si nuo duobkasių, o kapų la-voninė kasdien pilnėjo lavonais. Susigužusiuose me-džiuose, šaltomis geležinėmis durimis, pasitiko Lauro grabą ir, nuskandinus į dul-kėtas lentynas tarp kitų grabų, užsidarė prieš Valės iš-tiestas rankas ir užtinusias akis. Sniego kuokštai greitai užlygino miesto vežimo ratų pėdsakus ir Valės pėdas. Ji nešėsi sunkią gėlą į nekū-renčią luoną, kur laukė Pau-liukas. Milijoninio miesto skurdžių kvartalaš nugulęs kairėj miesto daly — čia ir Valės išnuomotoji luona, už kurią Laurui sergant Valė užtesė nuomą. Kaip Valė nu-stebo! Nusigando!... Grįžus iš kapų, rado gatvėj išmes-tus jos rakandus, ir ant geležinės lovos griaučių susi-rietusį, šaltu virpantį Pau-

liuką. Tarpdury pasirodė stora, apvali lušnos savininkė ir, pagruojus kumščia Valei, užtrenkė duris. Su durų įpra-stu girgždesiu sudrebėjo Va-lės siela. Ji pasijuto kaip kla-jojąs šiukšlynuos šuo neda-ėdęs, susnigtas, ir suskurdęs. Baltos pūkų plaštakės sukasi prieš jos akis, į kurias įbe-dęs Pauliukas skundžiasi šal-čiu ir alkio.

— Eikš, kūdik, — ji pa-reiškė aukštą, išdidžiu tonu, pro kurį nusiraitė atodūsis. Ji pratysė Pauliuką pro ke-lias krautuves, iš kurių kve-pėjo šilta duona ir rūkyta silkė. Užsukus į vieną kepykl-ą, Valė pasisiūlė darbinink-
— Och! Tai Lauro Dailė-no, džiovininko žmona?! — Ironija vėpčiojo raudor-skruostų savininkas. — Džio-vininkams darbų nėra! Jiems reik vaistų, ligoninės!

— Pone, mano alkanas kū-dikis... — Och! Tai jau, kaip aš žiūriu, pradėdi žėbravoti! — Atrinkęs susenusią bulkele, numetė į Pauliuko ištiestą glėbį ir, kolidamas Valę, išvarė pro duris. Valė ėjo du-rų nuo durų ieškodama bu-ty, prieglaudos ar darbo, bet jos žingsniai veltui ją vedė prie naujų ir naujų namų: Nieks jos neėmė į darbą. Iš-vaigęs kūnas, skeleto duobių akys — už ją kalbėjo kaip geriausi liudininkai, kad ji prasta, silpna darbininkė. Buto jai nieks neišdavė, nes Valė neturėjo pinigų ir kliu-dė Pauliukas. Priklajojus, iš-siblaškius, išvargus, ji nuta-rė eiti į tą patį kalną, kur išvežė Laurą. Gulti šalia la-voninės durų ir numirti, kaip miršta atstumtieji!

Ir štai ji pasileidžia kapi-nyno takais... Pauliukas vos velka tirpstančias kojeles... Kryžių siluetai mirga Valės akyse... Jie keičiasi mažais ir dideliais, retesniais ir tan-kiais, marmuriniai aukštais ir prastučiais mediniais. Ap-raibsta Valei akys... Ji su-spaudžia kūdikio rankelę sa-vo delne ir suklumpa po vie-nu mediniu prastučiu kry-žium. Jos vaidentuvė veikia, akys staciai žiūri į kryžiaus papėdę, prie kurios susirietė Pauliukas. Valė melstis ne-pajėgia. Ji sunku žvilgsnį nukelia prie Išganytojo kojų ir klausia:

— Jėzau, ar čia durys į iš-ganyną?! Jeigu taip, tai aš visa Tavo! Ir mano kartu-mai, ir mano alkio, ir mano alksis, ir mano siela sumušta, žaizduota nuo žmonių smū-gių... Dieve, ar įpilsi džiaugs-mo kibirkštėlę į mano ligotą sielą?! Pasigailėk, Jėzau, ma-nęs ir mano kūdikio! Nu-šviesk, mūsų takus!... Dieve, nušviesk...

Gauruoti debesys atneša naktį. Tylus, gelsvai juod-bruvas mėnuo spogso pro kapinyno medžių šakas ir var-gų prablokštą našlę. Kreivai perkreipęs veidelį snaudžia Pauliukas. Nusiritus ašara ant jo noselės ir sušalus bliz-ga, sidabruoja mėnesienoj. Valė nusisupa apsiaustą, Valė nors pati dreba, virpa, užklo-ja, įsuka Pauliuką, nuima su-stirusią ašarėlę ir paslepia prie savo širdies. Ji pakyla ir slenka prie lavoninės. Ji nori nunešti Laurui savo ak-lemenį širdį. Kapų sariet-gas ją sulauko. Pamišėle, be-

prote išvadina ir išvaro iš kapų. Vėl slenka Valė tysda-ma gūkčiojantį Pauliuką. Praslinkus kapų vartus, ji pasineša į ledų gruvolais ap-augusį kalno pakrausį. Už-lenda į snieguotą akmeninę olą, apkabina kūdikį į glėbį, ilgai, ilgai linguoja, ilgai iš-vaigęs akys grožisi mirgan-čiais miesto žiburiais, ir bai-sisi žmonių žiaurumu.

Balti ledų pilioriai, kaip griausių rūmų, nutysę nuo akmeninių pakrausiu, nusi-leidę žemiau Valės kojų, pa-sirėmę į sniegu padengtas pakrantes. O baltais liemeni-mis beržai, ištiesę rankas, kaip lūnatikai, į Valę, pila mirgančius mėnesienos mo-nus ir migdo jos akis.

Ryte Valė vėl kapuose. Ji slenka į kapų administraci-jos butą, bent sušilti... O gal kas nors pasiūlys darbą, glo-ba... Ji vėl sutinka tą patį kapų sargą, kurs netikėtai Valei pasiūlo savo kiauretoj malkinėj pastogę. Sužinojus administracija nutaria kas-dien Valei duoti šiek tiek maisto, už kurį vasarą ati-dirbs ravedama kapus. Kūdi-kį norima iš jos paimti ir atiduoti į našlaičių prieglau-dą. Valė nesutinka. Ji žada dirbti kaip mulas, kad tik paliktų jai jos džiaugsmą. Ji atsikariauja kūdikį ir gauna kapuose darbą. Prašvitus pa-vasariui, administracijoje darbas kunkuliuoja kaip ka-tilas. Žmonės plaukia kaip vanduo: vieni perka savie-siems žemę, kiti pratęsia mo-kestį, treti dar gyvi būdami užsiperka kapą, ar šiaip įvai-rius reikalus užpildo. Lavoninės tuštinamos. Grabų ba-bai leidžiami į žemę, į amž-ną poilsį...

Valė liūdi. Ji Laurui negali išpirkti žemės. Ji turi jį palydėti į skurdžių kapų kvartale iškastą griovį. Na, ir nulydėjo... Aprūpino... Ji grįžta, tolinasi nuo griovio, nuo Lauro grabo, nuo skur-džių kapų... Prieš jos akis iš-sitiesia kaip gūbė balta ka-pų koplyčia. Valė su kūdikiu įslenka į tylų šventnamį. Pro šoninį koplyčios langą, tie-siasi gražus auksinis saulės spindulys. Jis lengvai atsire-mia į didįjį altorių... Klaid-žioja po evangelijų lente-les, nukrypsta prie cimbori-jos durelių ir, plačia kasa susivijęs, pakyla aukštyn, kur paveiksle klupo šv. Mag-dalena apkabinus Nukryžiuo-tojo kojas. Valės sielą pasie-kė kažkoks kilnus jausmas, džiuginantis, drąsinantis, ra-ginantis... Ji paseka saulės spindulį neiškia, tylia mal-da:

— Jėzau, tegu užklysta Tavo meilės spindulys į ma-no apleistą pasaulėlį... Tu, ži-nai, Jėzau, kaip aš Tave my-liu! Tik užmirštu... Užmirš-tu, kad Tu esi mano geriau-sias prietelius, draugas ir Viešpats! Kodėl aš užmirštu, kad Tu esi neišsėniama džiaugsmo ir vilties versmė. Bėgu pas Tave klajojantis, padykęs kūdikis... Neatmesk, išklausk... Pasotink, Jėzau, mano dvasinį alkį, juk aš be Tavęs nieko negaliu... Ištiesk savo palaimintąją dešinę ant mano kūdikio takų... — Va-lės ašaros pabyra. Ji uždeda savo ranką ant sukniubusio šalia jos rūbų Pauliuko gal-vos ir laimina:

— Vardan Visagalio, ke-liu tavo, kūdikėli, mažą sie-lukę prie Didžiojo Viešpaties (Tęsinys 5 psl.)

Aleksandras Puškinas - didysis rusų poetas

Minint jo 100 metų mirties sukaktį*

(Tęsinys)

Dar mokyklą lankydamas jau pradėjo rašyti eilėraš-čius, kuriuos spausdindavo žymiausi anų laikų žurnai-lai. Tuos eilėraščius skaitė ir jais gėrėjosi jo amžininkai. O tai buvo nemažas sunku-mas, taip pat nelengvas nu-galėti, kaip ir prancūziškoji aplinkumos įtaka. Pasiseki-mas, anų laikų garsenybių gyrimas masintė masino jau-nuolį eiti pradėtuojų kitų se-kimo keliu. Senas ir išgarsė-jęs anų laikų rusuose poetas Deržavinas, gyvenęs carie-nės Katarinos II valdymo laikais, palaimino jaunąjį Puškiną drebančia savo ran-ka kaip paskutinis Mohika-nas iš pseudoklasikinės mo-kyklos. Puškinas buvo dar visai jaunas, kai jį priėmė į savo draugiją neginčijami-sentimentalistų ir romanti-kų vadai Karamzinas ir Žu-kovskis. Jiedu prisikalbino Puškiną savo karčiai kovai su reakcininkais pūristais, reikalaujant, kad literatū-rinė ekspresija nepereitų pravoslaviskosios bažnyčios tarpininkavimo ribų. Bet Puškinas vis dėlto nuo jų pa-vojingos įtakos atsipalaidav-
vė ir „prabilo garbingu savo

balsu tokia kalba, kuri lai-mingai derino pravoslavisko-sios bažnyčios iškilmingumą su senoviškuoju rusiškuoju atsparumu, polyglotiškąjį eclecticizmą post-Petrine sa-lionių su spalvingu plastisku-mu plebėjiškos kalbos mieste ir laukuose. Puškino rusų kalba, ypač jo eilėraščių, vis dar pasilieka pavyzdžiu kryptčiai, precizijai, sugesti-jonavimui ir melodiškam turtingumui”.

Gimtąjį jo literatūrai esant tik dirvonais, Puškinas kreipėsi į kitataučių lite-ratūrą. Jis kruopščiai ir daug skaitė, o tai kūrybiniu atveju buvo didis akstinas. Tiesiog nuostabu, kiek Puš-kinas kūriniuose yra literatū-rinių atgarsių, neskaitant tautinių temų. Jo raštuose savo draugiją neginčijami-sentimentalistų ir romanti-kų vadai Karamzinas ir Žu-kovskis. Jiedu prisikalbino Puškiną savo karčiai kovai su reakcininkais pūristais, reikalaujant, kad literatū-rinė ekspresija nepereitų pravoslaviskosios bažnyčios tarpininkavimo ribų. Bet Puškinas vis dėlto nuo jų pa-vojingos įtakos atsipalaidav-
vė ir „prabilo garbingu savo

Šekspyro. Jo literatūrinės pažintys ir radiniai paragi-no jį užkimšti esamąją spra-gą, kaip kelionės po sveti-mus kraštus akstino Petrą Didįjį stengtis įsigyti trijų amžių vakarų kultūrinės pa-žangos vaisių. Bet Puškinas neimitavo, kaip tai darė Pet-ras, Puškinas gausiai skoli-nosi metodus ir priemones iš visų jam prieinamų vers-mių; nors jis skolingas By-ronui, bet tai neliečia „Euge-nijaus Onieginio“ originalu-mo; taip pat žymu šekspy-rizmas jo „Borise Godunov-e“, bet tai neatima iš tojo veikalo tautinio tikrumo. Tenka atsiminti, kad tarp kitų sugebėjimų, Puškinas buvo ir pastabus kritikas. Jo entuziazmas nenugalėda-vo jo sprendimo, ir jis mokė-jo rinktis ir sijoti. Nors daug jis pasimokė iš Racine, Byrono ir Šekspyro, tačiau jis sugebėjo atimesti tas jų savybes, kurios jam pasiro-dė ar tai nusenusios ar iš-vi-so netinkamos ir nesuderina-mos su rusų dvasia.

Visų pirma Puškinas buvo rusų realistas, žiūrint tuo pažiūriu, kuriuo vertinami jo pirmtakai ir sekėjai. Tai sin-detiškas realizmas, pavaiz-duojas gyvenimą visame pil-pažinę su 17 ir 18 amžių rusų šivaizduotiniu, sąmoninį su pasąmoniniu, individuali-nes išdavus su socialine scen-na. Tokia tai rusų mokykla

nuo Puškino ir Gogolio ligi Čekovo ir Gorkio, ir geriau-sių sovietų rašytojų, vadina-mų socialistiniais realistais. Ir šituo tai atžvilgiu Puški-nas buvo pionierius ir naujų kelių atradėjas.

Savo lyrikoje, pasakose, poemose, pjesėse ir proza pa-rašytose apysakose, neskait-tant straipsnių (paskutiniu savo gyvenimo metu jis bu-vevė ir redaktorium), laiškuo-se ir dienoraščiuose Puški-nas pilnai pavaizduoja savo laikų Rusiją, prikelia praėi-tį su Borisu Godunovu, Pet-ru ir Katarina, ir kartas nuo karto meta žvilgsnį į ateitį, atsipalaidavusią nuo auto-kratijos ir išsilaisvinusią iš priespaudos. Bet jo gyveni-mo siūlas staiga nutraukia-mas, ambicingi jo planai lie-ka neįvykdyti. Palikti jo už-rašai ir šikicai rodo, kad jis, tarp kitų, buvo nušėpęs pa-pildyti „Borisą Godunovą“ ir kitas istorines pjeses, pagal Šekspyro kronologiją.

(Bus daugiau)

— Ministeris pirm. Tūbe-lis, atstogaudamas Italijo-je, aplankė Popiežiaus sekre-torių kard. Pacelli.

— Praeitais metais į Lie-tuvą pašto perlaidomis iš užsienio atsiųsta pusšesto milijono litų, o išsiųsta 652 tūkst. litų.

J. V. Senatorius Reynolds sako: "Luckies yra palankūs mano gerklei"

"Iškalbamas ir geras tabakas yra dvi Pietų tradicijos. Ir Lucky Strike parodo man, kaip atsiduoti abiem iš jų. Nes šis lengvas užsirūkymas netik patenkina mano skonį, bet ir palieka mano gerkle gerame stovyje. Pereitą rudenį North Carolinoj — kada man teko turėti virš 100 kalbų — aplankiau Lucky Strike dirbtuvę. Aš manau, jog Lucky Strike 'Toasting' procese atradau paslaptį to, kas padaro šiuos cigaretes taip palankias mano gerklei. Nuo pamatymo kiek pašvenčiama ypatingos priežiūros ir išlaidų padaryti Luckies jūsų gerkle švelniais, aš tapau didesniu, negu kada nors prieš tai, lengvo užsirūkymo šalininku."

Robt. R. Reynolds

GERB. ROBT. R. REYNOLDS, JUNGTINIŲ VALSTIJŲ SENATORIUS IS NO. CAROLINA

Neseniai padarytame savarankiškame tyrinėjime didelė advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. dauguma, kurie pasisakė rūkų cigaretes, pareiškė savo ypatingą pamėgimą lengvam užsirūkymui.

Šio pamėgimo protingumą patvirtina Senatoriaus Reynolds ir kitų vadovaujančių radio, scenos, filmų ir operos artistų pareiškimai, kurių balsai yra jų turtu, ir kurie pasirenka Luckies, lengvą užsirūkymą. Jūs talpogi galite turėti Luckies — lengvo užsirūkymo, laisvo nuo tūlų šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtinio "It's Toasted" proceso gerklės apsaugą. Luckies yra malonus jūsų gerklei.

PUIKIAUSIAS TABAKAS — "DERLIAUS GRIETINĖ"

Lengvas Užsirūkymas "It's Toasted" — Jūsų Gerklės Apsauga

PRIEŠ KNITĖJIMUS—PRIEŠ KOSULĮ

Copyright 1937, The American Tobacco Company

VIETOS ŽINIOS

APIE VILNIŲ KALBOS

Kovo 17 d. 8 val. vakare VVS Maspetho skyrius ruošia Vilniaus reikalams prakalbas par salėje. Kalbės p. V. Uzdavinys ir kun. J. Balkūnas. Visa visuomenė kviečiama atsilankyti.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJA

Kovo 4 d. vakare berniukų benas minėjo savo gyvavimo vienerių metų sukaktį savo mylimo vado ir organizatoriaus, kun. J. Laurynaičio, vadovaujami, berniukai gražiai vaišino savo tėvelius ir artimus pažįstamus skaniais užkandžiais ir linksmino, išpildydami vakaro programėlę.

Programa susidarė iš muzikos, dainelių ir trumpųjų kalbų. Iš kalbų, turiningos, papuošta gražia jumoristika, kalbą pasakė kun. J. Laurynaitis. Prieš metus laiko buvo grupelė vos iš 19 vaikučių, šandie jau yra 48, o ateity, numatoma, bus dar daugiau.

Kalbėjo svečias kun. Andriūšis, M.I.C. Tarp kita ko reikė savo pasigėrėjimą, linkėdamas benui su jo mylimu vadu sėkmingai dirbti. Keletą žodžių tarė ir pats klebonas, reikėdamas savo pasitenkinimą, džiaugsmą ir daug gražių linkėjimų.

Berniukai lavinami nepaprastai gražioje dvasioje; jie ir jų tėveliai turėtų būti dėkingi kun. Laurynaičiui už jo rūpestingumą ir nenuilstantį darbavimąsi.

J. M. Laitis.

ŠV. JURGIO PARAPIJA

— Moterų s-gos 35 kp. susirinkimas buvo įdomus. Dalyvavo kun. A. Petrauskas. Kalbėjo M. Levanavičienė ir M. Fogelmanienė; V. Fogelmanienė pavyzdinga narė; kuopai priklauso jos 2 dukterys; su jomis į sus-umą atėjo ir jos marti. A. Kazlauskienė visas pavaišino saldainiais. Įstojo dvi naujos narės — M. Mamarodienė ir P. Mineikienė. Užkandžius paruošė M. Kučinskienė su M. Brangaitiene.

Dabar kuopa laukia marčiųjų balių, įvyksiančio bal. 3 d. **Sąjungietė.**

— Rožančiaus draugijos susirinkimas bus šį sekmadienį, tuoj po sumos.

— Susivienymo 115 kp. kovo 14 d. per 9 val. mišias bendrai eis prie Komunijos, o po to turės pusryčius.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS CONNECTICUT

jei ir būtų, tačiau nesulaukty kompozitoriaus Al. Aleksio vadovaujamos juokdary grupės, kuri Amerikos pavasario baliuje, balandžio 25 d., suvaidins nepaprastai įdomią komediją „Farmeriai mieste“.

Sis balius įvyks ketvirtą sekmadienį po Velykų, bal. 25 d., Grand Paradise salėje, 318 Grand St., Brooklyne.

SUSITUOKĖ TURTUOLĖ

Turtuolė našlė, Amerikos skaučių vyr. komiteto pirmininkė, Genevieve Brady kovo 6 d. ryte susituokė su W. J. Babington Macauley, Airijos atstovu prie Vatikano. Moterystės sakramentą suteikė St. Paul. arkiv. J. G. Murray.

Tuojuo po šliūbo jaunavedžiai išvyko į Romą.

JAUNAS REDAKTORIUS

Scarsdale, N. Y. gyvenąs Carl Limbacher, 12 metų mokynys, leidžia savo mėnesinį 6 puslapių laikraštį, kurio užsimokėjusių prenumeratorių jis turįs 85.

Savo pagelbininkams — jų yra du — redaktorius moka „algą“ — po 15 centų savaitėi; kitiems savo bendradarbiams jis ir apmokąs, bet ne tokias „geras“ algas.

JAU PRAŠO TIKIETŲ!

Maspethietis Gabr. Matusevičius praeitą šeštadienį buvo užėjęs į Amerikos administraciją ir pareikalavo tiktietų Amerikos ruošiamam pavasario baliui, įvyksiančiam balandžio 25 d.

Administracijai teko apgaleistauti, jog tiktietai dar neparuošti, bet jie veikia bus. Džugu. jog nuoširdūs Amerikos bičiuliai iš anksto ruošiasi pavasario baliui, kurs turės daug naujybių.

Jau visiems žinoma, jog balius svarbiausia programa dalimi bus waterburiečių vaidinimų pasirodymas.

KUN. MILUKO PASKAITA

Kovo 3 d. vakare Angelų Karalienės par. salėje kun. Milukas turėjo paskaitą iš lietuvių išeivijos istorijos. Kun. Miluko paruošta paskaitą perskaitė, prelegento paprašytas, p. Uzdavinys, Vilniui Vaduoti s-gos atstovas.

Paskaitoje buvo daug žinių apie pirmuosius lietuvių išeivius, jų skaičių, kuriais metais kiek atvyko ir t.t. Kun. Milukas naudojo davinčius, gautus iš valstybės departamento.

Kun. J. Balkūnas perskaitė Dr. Šliupo laiškus, rašytus Aušrai, padarydamas kritiškų pastabų, kurios visiems įrodė, jog Dr. Šliupo daug netiesos anais laikais rašyta ryšium su jo pažiūromis į tikybą.

SUĖMĖ ŠMUGELNINKUS

Muitinės valdininkams paseskė Brooklyne surasti 600 dėžes rūkomo tabako opiumo, kurį įsmugeliavo keili kiniečiai ir amerikiečiai. Sumtu kaltinamų šmugelininkų yra 7.

Muz. Jonas Jankus, kurio vedamas Apreiškimo par. choras kovo 21 d. stato nepaprasto grožio kantatą Septyni Kristaus žodžiai Nuo Kryžiaus.

ISLYDĖJO KUNIGĄ ZABULIONĮ

Kun. J. Zabulionio, Bijutiškio par. klebono, artimi bičiuliai su p. Šimkiene prišaky kovo 4 d. vakare Maspetho par. salėje suruošė atsisveikinimo vakarienę, į kurią atsilankė kelios dešimtys kun. Zabulionio pažįstamų.

Vakarienę vedė pats kleb. kun. J. Balkūnas. Iš kunigų atsilankė kun. P. Lekešis ir kun. J. Alesiūnas.

Kun. Zabulioniu laimingos kelionės ir geriausių linkėjimų pareiškė kunigai, p.p. Šimkienė, Vyšniauskienė, Ružickai, Paulauskai, Bagočiūnas, Petrušienė, vargoninkas Visminas, Vilniškis, Laučka ir kiti.

Kun. Zabulionis nuoširdžiai dėkojo visiems atsilankiusiems ir geros širdies jam parodžiusiems, kviesdamas, atvykus į Lietuvą, atlankyti jį.

Kun. Zabulionis išvyko į Lietuvą kovo 9 d. vakare, palydėtas savo bičiulių. Išpildžius iš kelionės pažadėjo aprašyti Amerikoje.

10,000 STUDENTŲ

Brooklyn College šiuo metu turi daugiau kaip dešimt tūkstančių studentų, iš kurių 5,125 lanko vakarais, o 5,126 — dienos metu.

LA GUARDIA SUPYKĖ VOKIEČIUS

New York miesto mayoras La Guardia savo kalboje Vokietijos diktatorių Hitlerį pavadino rudmarškiniu fanatiku, kenkiančiu pasaulio taikai.

Dėl tokio pasakymo Vokietijos spauda pakėlė didžiulį triukšmą, išvaidindama mayorą silpnasmegeiniu, gengsteriu, biauriu žydu ir t.t.

La Guardia savo pareiškimą dar sykį pakartojo, pasakydamas, jog vokiečiams nemalonu girdėti tiesos žodį.

REIKALAUJA NAUJOS LIGONINĖS

Įvairios draugijos veda smarkią kovą, kad Queens apylinkėje būtų pastatyta nauja ligoninė džiovininkams bent iš 500 lovų. Naujos ligoninės pastatymas kaštuotų trys milijonai dolerių.

Miesto taryba galutinai paskyrė beveik tris milijonus dolerių Brooklyno naujos kanalizacijos darbams ir gatvėms pataisyti.

NAŠLĖ TARP KRYŽIŲ SILUETŲ

(Tęsinys iš 3 psl.)

ir Karaliaus sosto. Jis uždės savo pasigailėjimo vainikus tavo takams... Kur Dievas — ten būk ir tu. Aš dirbsiu kaip mulas, kad tu, kūdikėli, suprastum darbo vertę, pajustum, atsimintum savo motiną, tau gyvenančią... Kad tau būtų artimesni, suprantamesni darbo žmonių keliai.

Valės siela kažkuo pasiotino. Pauliukas spogso. Nesupranta motinos gestų. Jam rodosi žaismas, ar klajonė.

NEW YORK — SAUGIAUSIAS MIESTAS

Tautinė saugumo taryba 1936 metų saugiausio trafiko pirmą dovaną pripažino New York miestui, kuriame pernai žymiai sumažėjo automobilių nelaimių skaičius.

Pernai New York ribose automobiliai užmušė 838 žmones, kas yra 12-ka procentų mažiau, negu 1935 mt.

Antra saugumo vieta pripažinta Philadelphiaus miestui.

CEPELINAS LANKYSIS 18-KA KARTŲ

Vokiečių cepelinas Hindenburg šiais metais pralėks virš New Yorko dangoraižių 18-ka kartų, atvykdamas iš Vokietijos ir 18-ka kartų grįždamas atgal.

Pirmą kartą šiemet Hindenburg atvyks gegužės 6 d. Cepelinu galės vykti 70 keleivių.

NUBAUDĖ GYDYTOJĄ

Brooklynietis gyd. Renkoff, 34 mt. amžiaus, už neteisingo liudijimo išrašymą, nubaustas 30 dienų darbo namuose.

SKAUČIŲ SUKAKTIS

Kovo 12 d. Brooklyno skautės minės savo organizacijos 25 metų sukaktį.

Įvairiose vietose bus paimaldos, susirinkimai, paskaitos.

NUSIZUDĖ PO TRAUKINIŲ

Pulkininkas F. B. Keech, 76 metų amžiaus, turtingas agentas, kovo 9 d. puolė po ITR traukinio, kurs mirtinai jį suvažinėjo.

Pulk. Keech buvo kaltinamas savo brangių namų sukietimu 1932 mt., kad gautų gerą apdraudus atlyginimą.

ŽINUTĖS

— Osaka, Japonijoje, susstrikavo 300 merginų, kurios tarnauja budistų maldnamy. Visos susėdė maldnamy ir reikalauja palanknesnių gyvenimo sąlygų.

— Iš Genevos praneša, kad apie 5 milijonai žydų nežino, kur ateityje savo galvą priglausti. Kalbama, kad Lenkija pasiryžus išvartoti 3 milijonus žydų. O kur dar Rumunija, Austrija, Vengrija, Irakas ir Syrija. Kalbama, kad ir Lietuvoje žydams nelabai gerai gyventi.

— Texas valstybėje judamųjų paveikslų teatre „susstrikavo“ 700 vaikų. Jie reikalauja daugiau paveikslų.

Jis nusišypso į motiną, ją palieka ir nutripinėja prie grotelių. Čia smalsiai seka žaidžiantį saulės spindulį. Tuo tarpu Valei kažkas švąpėna pasąmonėj:

— Šią valandą maldauk... Aš suprasiu tavo sielos troškumus... Ko nori?! Mano dukra!... — Valė virpa... Jos sieloj taškosi daug maldų, daug prašymų, daug reikalavimų, bet ji pasirenka vieną: — Visagali, Kūrėjau, leisk, kad mano sūnus būtų kuniga.

— Ji girdi tylų minčių kutenimą:

— Dirbk, ir melskis. — Valė nusilenkus pakyla. Jos akys kupinos pasiryžimo. Ji išsiveda Pauliuką ir ora lyg naujai atgimus. Pauliukas jai dabar brangesnis... Kažkas Valės sieloje dvelkia... Ji nebijo vargo nei kliūčių. Jos valia virsta geležine. Ji skuba pro kryžių siluetus į kiau-rėtą malkinę, kur jos laukia grėblys, šakės ir pintinė.

Metų eilė bėga. Valė sukumpo nuo darbų. Ji dirba kapuose kas pakliuvo: jos visi žymesni kapai apibėgti, apravėti, apgrėbti. Žemė išpūrenta, iškratyta, susodintos rožės, ašarėlės, tulpės, lefkionijos, vijoklėliai, jos rankomis aptulenti, apčiupinėti. Puiškis mauzolejai apvalyti nuo dulkių... Ant jų kabančios kiparisų šakos supintos vainikais, aplaistytos, apkarpytos. Takeliai nugra-cuoti, nugreboti, žolės išvilktos, sudžiovintos, sudegintos. Žmonės Valę myli, atsilygina... Jos skardinėj kasdien auga centai ir žyla plaukai — Pauliukas jau baigia kunigų seminariją. Tik meteliai, tik ištūstūs iš skardinės stambesnieji ir Pauliukas bus kunigas.

Motina Valė užmiršta savo kerpėtas rankas. Per dieną dirbus bėga į skurdžių kapų kvartalą pas Lauro kapą. Išsikalba, pasiguodžia, ji lieka vėl patvaresnė, atsparesnė... Kryžių siluetai jai tokie artimi, susigvyne, savi kaip broliai, kaip draugai. Šnara medžiai, žolės ir gėlės. Taip jauku ir šventa sieloje. Rodos, nežinomas pasaulis kažką atvers, pasakys... Rodos, išeis mėnesienoj milijonais vėlių statulėlės, prašliauš tyliai be žingsnių pro kryžių siluetus, apsupės didįjį gyvųjų miestą, giedos himnus, psalmes virš aukštabokščių katedrų, virš varpų, virš monumentų, statulų, virš kalnų... Vėliau susups jų baltus rūbus debesy, pranyks, užges, tik erdvėj, tik visatoj, iškilis rūkų takai, dangiškių kodylų palaima, žvaigždžių sparis išramstyti, ir žengs Palaimintieji... žengs ir Lauras... Jo rūbas gal bus iškilmingesnis, nes nuolatos krito briliantais Valės ašaros ant jo kapo sumaisė su malda.

Vieną gražų gegužės mėn. rytą Valė irgi užsivilkto gražų, iškilmingą juodą rūbą. Ji pasuko į skurdžių kapų kvartalą, kai dar buvo nenubyrėjusios rasos. Perliniai lašai nusvirę žolėse, tik primena jos išverktas ašaras. Šiandien Valės siela kupina laimės ir džiaugsmo. Ji bučiuoja Lauro kapą ir kužda:

— Laurai, pajusk... pajusk, subendrink mūsų sielų šventę... Aš tave pavadavau... Štai nutirpę rankos, nuo grėblio, šakės, ir grumstų, bet aš einu į tavo sūnaus sielos pokylį... Tavo nebaigtas dirvas aš užsėjau savo širdies

sausimo sėkla. Priimk... Iš kažkur žolėmis atklydęs vėjas Valei šnara:

— Vale, tu motina laureatė... — Ji kyla ir eina. Eina sulinkus, sukumpus skurdžių kapų kvartalais. Lenkiasi į ją šnarandios rasotos žolės, žiūri suskurde, nublukę balanėlės, pralydi susmegę į smėlį tylūs smūtkeliai... Vėliau baltosios koplyčios bokštas ją laimina ištėvusia, nepalūžusia, įnešusia garbės vėliavą į Kristaus kareiviją! Kryžių siluetai sustirę marmurais, beria ant Valės rūbų briliantinius blizgesius... Vėliau, didžiulėj katedroj, sulinkus, pražilus našlė Valė, sudėjęs, kerpėtas rankas klūpo prie altoriaus, o jos sūnus kunigas Paulius, po pirmų šventų mišių, laimina didingą, kilnią motiną.

Liepos mėnesį jie abu nuėjo prie tėvo kapo. Sudėjo glėbį nemirštuolių ir prisiminimų. Nemirštuolės blai-viais, eikliais žiedeliais, nus-skendo linguojančių smilgų varpose... Iš jų šypsoi, kaip menkas saulėgražis, palin-

kus gelsvu viduriu ramunė.

— Sūnau, Dievo tarne, — kalba motina — apžvelk ši kapų kvartalą, kur linguoja tik žolės... Beveik virš galvų išaugo žolės... supasi lyg rūkų varpos — tai mūsų skurdžių sugrudėję ašarų karoliai... Pats iš vargo kilęs, varge auklėtas, su alkiu kariavęs — mylėk vargo žmones!

— Taip, matušėlė. Jeigu pasaulis duotų kilnias motinas auklėtojas — žemė pasi-keistų... Išbustų sąžinės... Vieni nesigrobtų fabrikams, marmurams ir liuksusui, antri nekęstų alkio, šalčio ir juodų dienų...

Sulingavo visos žolės, visos nusvirę stambių smilgų varpos, palinko į kunigo Dailėno siluetą. Sušniokstė medžiai, sušnarėjo vijokliai, išrėpliojo būželiai, sudujo čirkšleliai, nutilo žiogai, baltoji ramunė prisiglaudė prie Valės surembėjusios rankos. Iš ten... Iš toli tiesėsi ilgais šešėliais kryžių ir monumentų siluetai — užgrabinis gyvenimas atsiduso viena su-tartina tonaacija.

NAUJAS GIESMYNĖLIS

Žodžius ir melodijas parašė SEIRIJŲ JUOZAS

- I dalis Adventinės ir Kalėdinės giesmės, harm. J. Žilevičius. 34 giesmės 50c.
- II dalis Gavėnios ir Velykų giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 30 giesmių 50c.
- III dalis a) Gegužės mėn. giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 28 giesmės 35c.
- III dalis b) Šv. Sakramento giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 9 giesmės 15c.
- III dalis c) Birželio mėn. giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 36 giesmės 50c.
- IV dalis a) Giesmės į Dievą, harm. Al. Kačanauskas. 18 giesmių 25c.

Dėl šių giesmynelių kreipkitės į AMERIKA 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TAUPLYK — BŪK NEPRIKLAUSOMAS
THE DIME SAVINGS BANK
OF
WILLIAMSBURGH
209 Havemeyer Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balzamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

STagg 2-4409 Notary Public
ALEKS. RADZEVICIUS GRABORIUS
Duodu automobilis vestuvoms ir visokiems pokytilams
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. (Priešais Apreiškimo Bažnyčia)

EVergreen 8-9770
JOSEPH GARSZVA
Graborius ir Balsamuotojas
231 Bedford Av. B'klyn, N.Y.

Phone Night STagg 2-0783 JUNiper 5-4912
JOSEPH LE VANDA
Laisniutas Graborius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC
337 Union Av., Brooklyn, N.Y. Namas tas pats, tikslai mieste po tvarkymu pamatintas numeris buvusio 107 Union Avenue.

STagg 2-5043 Notary Public
M. P. BALLAS, Inc. (BIELIAUSKAS)
Graborius ir Balsamuotojas
860 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Tel. STagg 2-7177
ALFRED J. WENTZ (VENCIUS)
ADVOKATAS
219 So. 4th St., Brooklyn, N.Y. (Williamsburgh Bridge Plaza)

The BROOKLYN SAVINGS BANK
CHARTERED 1827
THE OLDEST SAVINGS BANK IN BROOKLYN
Corner Clinton and Pierrepont Streets
ALSO ENTRANCE AT 300 FULTON STREET
BROOKLYN, N. Y.

